

331. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot wijziging der Ziektewet.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Zell am See, den 2 Februari 1937.

W I L H E L M I N A.

331. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is in de Ziektewet eenige wijzigingen aan te brengen betreffende de premiën voor de verzekerden bij de ziekenkas van den Raad van Arbeid;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I.

In het eerste lid van artikel 38 der Ziektewet wordt in plaats van „voor het gebied van een bepaalden Raad van Arbeid ten aanzien van de bij de Ziekenkas van dien Raad van Arbeid verzekerden” gelezen: „voor de bij de ziekenkassen der Raden van Arbeid verzekerden”.

Artikel II.

In het eerste lid van artikel 63 der Ziektewet worden de woorden „voor het gebied van iederen Raad van Arbeid” vervangen door de woorden „voor de Raden van Arbeid”.

Het tweede lid van dat artikel wordt als volgt gelezen:

„De Raden van Arbeid maken de vastgestelde premiën openbaar.”

Artikel III.

Artikel 64 der Ziektewet wordt gelezen als volgt:

„1. De premiën worden voor alle bij de Raden van Arbeid verzekerden op gelijken voet geregeld.

2. Evenwel worden hoogere premiën vastgesteld voor verzekerden, werkzaam in bedrijven, onderdeelen van bedrijven,

Regelen voor de vaststelling der premiën.

takken van publieken dienst of onderdeelen daarvan, waarvan Ons uit statistische gegevens gebleken is, dat zij meer dan normaal gevaar voor ziekte opleveren.

Hetzelfde geldt voor verzekerden, verplicht verzekerd ingevolge artikel 26, die werkzaamheden verrichten, waarvan Ons uit statistische gegevens gebleken is, dat zij meer dan normaal gevaar voor ziekte opleveren.

3. Mede kunnen hogere premiën worden vastgesteld voor degenen, die bij wijze van werkverschaffing zijn tewerkgesteld of voor groepen van hen."

Artikel IV.

Artikel 65 der Ziektewet wordt gelezen als volgt:

„1. De voor een onderneming ingevolge het door Ons overeenkomstig artikel 63 of artikel 64, tweede lid vastgestelde premietarief verschuldigde premie kan door den Raad van Arbeid ambtshalve of op verzoek van den werkgever op een lager bedrag worden vastgesteld, indien aan den Raad van Arbeid uit statistische gegevens is gebleken, dat voor die onderneming met een lagere premie kan worden volstaan.

Premieverlaging in verband met het gevaar der onderneming.

2. Tot verlaging der premie kan slechts worden overgegaan ten aanzien van een onderneming, welke ten minste gedurende de drie kalenderjaren, onmiddellijk voorafgaande aan den dag, waarop door den Raad van Arbeid tot de verlaging besloten is, bij de ziekenkas van den Raad van Arbeid is aangesloten geweest.

3. Een besluit tot verlaging der premie geldt uiterlijk tot het einde van het kalenderjaar, volgende op dat, waarin het besluit tot verlaging der premie is genomen. De premieverlaging heeft geen terugwerkende kracht.

4. De verlaging van de premie kan niet meer bedragen dan de helft van de premie, welke door den werkgever ingevolge het door Ons krachtens artikel 63 of artikel 64, tweede lid vastgestelde premietarief verschuldigd zou zijn.

5. Een besluit van den Raad van Arbeid tot verlaging der premie behoeft om te kunnen werken de goedkeuring van Onzen Minister."

Artikel V.

Artikel 66 der Ziektewet wordt gelezen als volgt:

De voor een onderneming ingevolge het door Ons overeenkomstig artikel 63 of artikel 64, tweede lid vastgestelde premietarief verschuldigde premie kan door den Raad van Arbeid, indien hem uit statistische gegevens is gebleken, dat voor de onderneming een hogere premie is vereischt, met ten hoogste de helft worden verhoogd. De premieverhoging heeft geen terugwerkende kracht. Zij is geheel door den werkgever verschuldigd."

„Premieverhoging in verband met het gevaar der onderneming.

Artikel VI.

Artikel 67 der Ziektewet wordt gelezen als volgt:

Artikel 67.

Indien de vastgestelde premiën over eenig boekjaar onvoldoende zijn gebleken ter dekking van de ten laste van de ziekenkas van een Raad van Arbeid komende uitgaven, daaronder begrepen de verplichte afzondering als reserve en als terugbetaling wegens ontvangen voorschotten, kan door Ons worden bepaald dat het tekort overeenkomstig door Ons te stellen regelen wordt omgeslagen over de ziekenkassen der overige Raden van Arbeid."

Artikel VII.

Artikel 143 der Ziektewet wordt gelezen als volgt:

„1. Een besluit, als bedoeld in artikel 38, eerste lid wordt door Ons niet genomen dan op voorstel van de Raden van Arbeid.

2. Alvorens een besluit te nemen, als bedoeld in de artikelen 63 en 67, wordt door Ons, zooveel mogelijk, het gevoelen der Raden van Arbeid gevraagd."

Artikel VIII.

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen dag.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Sociale Zaken,

331. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Artikel 63, eerste lid, der Ziektewet bepaalt, dat door de Koningin voor het gebied van iederen Raad van Arbeid de premiën worden vastgesteld. De redactie dier bepaling maakt het mogelijk de premiën voor de onderscheiden gebieden der Raden van Arbeid te doen verschillen al naar gelang van de uitkomsten der ziekteverzekering van elken Raad van Arbeid afzonderlijk. Op grond daarvan werd dan ook bij het Koninklijk besluit van 1 Juli 1936 (*Staatsblad* n°. 885) voor de bedrijven, welke geacht kunnen worden normaal ziektegevaar op te leveren, een premietarief vastgesteld, dat, al naar gelang van het gebied van den Raad van Arbeid, waarbinnen de onderneming is gevestigd, bedraagt onderscheidenlijk 2, 1,8, 1,7 en 1,6 pct. van het voor de premiebetaling in aanmerking komende loon.

Aan deze differentiatie in het premietarief lag de gedachte ten grondslag, dat, waar de ziekteverzekering, voor zoover zij niet door de erkende bedrijfsverenigingen wordt uitgevoerd, ter uitvoering is opgedragen aan een aantal naast elkander staande, voor een bepaald deel van het gebied van het Rijk ingestelde organen, er reden is om bij de vaststelling van het premietarief met gebleken verschillen tusschen de Raden met betrekking tot de uitkomsten der ziekteverzekering rekening te houden.

De praktijk heeft echter doen zien, dat deze differentiatie in het premietarief tot bezwaar aanleiding geeft. Zij leidt nl. tot ongelijkmatige belasting voor de werkgevers in hetzelfde bedrijf, al naar gelang van de gemeente, waar de onderneming van den werkgever is gevestigd. Vooreerst wordt de werkgever, aangesloten bij de ziekenkas van een Raad van Arbeid, voor welken de premie is vastgesteld op b.v. 1,6 pct. van het uitgekeerde loon, niet onbelangrijk minder belast dan de werkgever in hetzelfde bedrijf, aangesloten bij een ziekenkas van een Raad van Arbeid, voor welken de premie is vastgesteld op 2 pct. van het uitgekeerde loon. Daarnaast leidt de gedifferentieerde premie tot ongelijkmatige belasting voor de werkgevers, die aangesloten zijn bij een erkende bedrijfsvereniging, welke over het geheele land werkt. Dit houdt verband met het bepaalde bij artikel 117 der Ziektewet, volgens hetwelk de bij een bedrijfsvereniging aangesloten werkgever van de door die vereniging vastgestelde premie de helft van het loon van den arbeider mag afhouden, behoudens echter, dat ten hoogste mag worden afgehouden de premie, welke door den verzekerde zou zijn verschuldigd, indien hij bij de ziekenkas van den Raad van Arbeid ware verzekerd.

Ingeval derhalve de premie van een erkende bedrijfsvereniging bedraagt 1,9 pct. van het loon, mag het lid-werkgever, wiens onderneming is gevestigd binnen het gebied van een Raad van Arbeid, voor wien de premie is vastgesteld op 1,8 pct. van de premie afhouden 0,9 pct., maar het lid-werkgever, wiens

onderneming is gevestigd binnen het gebied van een Raad van Arbeid, voor wien de premie is vastgesteld op 1,6 pct. mag van het loon van den verzekerde niet meer afhouden dan 0,8 pct.

De ondergeteekende acht deze bezwaren voldoende klemmend om een voor de gebieden van alle Raden van Arbeid zelfde premietarief te rechtvaardigen. De voorgestelde wijziging van het eerste lid van artikel 63 der Ziektewet geeft aan dat eenheidstarief wettelijken grondslag.

Met het scheppen van zoodanigen grondslag kan evenwel niet worden volstaan. Een zelfde tarief, geldende voor de gebieden van alle Raden van Arbeid, beteekent uiteraard, dat voor alle Raden van Arbeid komt te gelden een premietarief, dat gebaseerd is op de uitkomsten der wettelijke ziekteverzekering over het geheele land als eenheid genomen. Het vast te stellen tarief is derhalve een „gemiddeld” tarief, dat naar berekening wel voor alle Raden van Arbeid te zamen voldoende dekking geeft voor de lasten der verzekering, doch voor de afzonderlijke Raden van Arbeid een voordeelige of een nadeelige marge kan openlaten. Een eenheidstarief vereischt daarom wettelijke maatregelen ter voorziening in de mogelijkheid, dat het tarief voor een bepaalden Raad van Arbeid geen voldoende dekking voor de verzekeringslasten zou geven. Deze voorziening is in het onderhavige wetsontwerp gevonden in een regeling, waarbij aan de Koningin de bevoegdheid wordt toegekend om in zoodanig geval te bepalen, dat het tekort voor rekening van de overige Raden van Arbeid wordt gebracht en dit overeenkomstig door de Koningin te geven regelen. Het betreft hier een bevoegdheid. Niet elk tekort behoeft tot omslag daarvan over de andere Raden te leiden. Het tekort kan b.v. van bescheiden omvang zijn en mogelijk in een volgend boekjaar worden ingehaald. Ook is het mogelijk, dat het tekort kan worden afgeschreven op door den betrokken Raad van Arbeid gevormde bijzondere reserves. De hier besproken voorziening is nedergelegd in artikel VI van het wetsontwerp.

Het wetsontwerp geeft voorts een tweetal voorzieningen, welke er toe strekken om den waarborg tegen het lijden van verliezen wegens het mogelijk ontoereikend zijn van het premietarief te vergroten.

De eerste dier beide voorzieningen wordt verkregen door de gewijzigde redactie van het tweede lid van artikel 64 der Ziektewet, welke artikel III van het wetsontwerp brengt. Volgens de bestaande redactie van dat lid kan in beroep de rechter beoordeelen of uit statistische gegevens is gebleken, dat een bepaald bedrijf, onderdeel van een bedrijf, enz. meer dan normaal gevaar voor ziekte oplevert en een beslissing van den Raad van Arbeid tot premievaststelling vernietigen op grond, dat naar zijn oordeel de Koningin bij het vaststellen van het premietarief ten onrechte hooger dan normaal ziektegevaar heeft aangenomen. De rechter kan het statistisch materiaal als niet voldoende aanmerken; hij kan ook beslissen, dat uitsluitend met uit de toepassing der Nederlandse ziekteverzekering verkregen ervaring rekening mag worden gehouden en dat derhalve buitenlandse ervaring niet in aanmerking komt. Bestendinging van deze verhouding, welke verlamd kan werken op door de Regeering noodzakelijk geachte maatregelen voor een veilig premietarief der Raden van Arbeid, is ongewenscht. De gewijzigde redactie ontnemt daarom den rechter zijn vorenbedoelde toetsingsbevoegdheid.

Het geval kan zich voordoen, dat een onderneming hooger gevaar voor ziekte blijkt op te leveren, dan normaal aan gelijksoortige ondernemingen verbonden is. Artikel 66 der Ziektewet opent voor zoodanig geval de gelegenheid om voor de in die onderneming werkzaam zijnde verzekerden te komen tot verhooging der premie. Deze gelegenheid is echter beperkt gehouden tot het geval, dat de onderneming bijzondere gevaren voor de gezondheid oplevert tengevolge van haar inrichting of van de wijze, waarop de werkzaamheden in de onderneming worden verricht. In de praktijk is echter gebleken, dat die beperking te ver gaat. Er deden zich immers gevallen voor, waarin de verzekeringsuitkomsten der onderneming deden uitkomen, dat de onderneming meer dan normaal gevaar oplevert,